

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2012. JANUÁR XXIII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Erő kell a jobbító lépések megtételére

A békeszerző küldetést és a szolgálatot vállalók segítségét tartja hangsúlyosnak az elmúlt évben tett 61 gyülekezeti látogatásáról szólva ft. Csúry István. A királyhágómelléki püspök tapasztalatai nyomán arra is rámutat: maradandó feszültség ott van, amikor Istenre való figyelés helyett valami más kerül a központba.

– *Értékelése szerint, milyen évet zárt a Partium református népe?*

– Mindig álmaink befolyása lép előtérbe, amikor értékeljük a magunk mögött hagyott időszakot. Annak ellenére, hogy tisztában vagyunk a kegyelem sorsdöntő szerepével, szeretnénk javunkra fordítani azt is, amiért éppen mi magunk keveset imádkoztunk és dolgoztunk. Álmainkhoz képest szerényre sikeredett az esztendő, a körülményekhez képest újból bőséges volt az áldás. Álmainkhoz tartozott a lelkipásztorok életkörülményeinek több nagyságrenddel való javítása, a munkanélküli lelkészfeleségek helyzetének megoldása. Jó lett volna néhány jelentősebb ingatlan tulajdonába kerülni, közöttük a Zilahyi Wesselényi Gimnázium ősi iskolaépületét emelem ki. Rendezésre vár a felekezeti oktatás egyetemi, középiskolai, elemi és óvodai ügyének végleges és megnyugtató végrehajtása. Kérdéseinkkel, a folyamatban lévő ügyeinkkel rendszeresen, vagy alkalmanként megkerestük mind a Magyar, mind a Román Kormány illetékes ügyosztályait. E helyen is megköszönöm segítségüket, ugyanakkor támogatásukat is kérem a folyamatban lévő eseteink sikerre viteléhez. Körülményeinkhez képest kiemelkedőnek tartom, hogy új templomokat szentelhetünk, kápolnákat, gyülekezeti házakat avathattunk. A Magyar Kormánynak köszönhetően enyhült a Teológiai Intézetünk fenntartásának terhe. A Román Kormány templomfelújításban, különösen műemlék jellegű, vagy szórványban lévő istenházak rendbetételénél nyújtott segítséget. A morzsányi izelítóból is kitűnik,

hogyan sok feladatot vállaltunk fel, szép eredményeket értünk el, viszont időnként is bőven maradt folytatnivaló, és kezdhetünk vadonatúj tervek végrehajtásához.

– *Kis túlzással, „folyton úton lévő” püspökként ismerjük sokan. Hozzávetőleg az egyházkerület hány gyülekezetébe látogatott el 2011 folyamán és miért tartja fontosnak, hogy minél több helyre eljusson?*

– Hatvanegy olyan úton voltam, amely kimondottan gyülekezeti érdeket jelentett. A gépkocsim műszere közel 13 ezer kilométert számlált e látogatások alkalmával. A külföldi utakon (Párizs, Drezda, Csákvár, Budapest, Fábiánháza stb.) kívül, itthon Máramarosszigeten, mint egyházkerületünk északi pontján, vagy Karánsebesen, mint déli fekvésű gyülekezetében is megfordultam. Sajnos, kevesebb idő jutott a Nagyváradi-Ósi gyülekezetre, ahol parókus vagyok. Ünnepi alkalmak mellett igyekeztem részt venni mindig a lelkészcsaládok, gyülekezetek gyászában. Ahol tudtam békeszerző küldetést is vállaltam. Példák nélkül emlegetem ezeket a lehetőségeket, mert ezekben nem is az alkalom, hanem a szolgálatot vállalók segítsége a lényeges. Aki püspökséget vállal, vagy espresszóséget és lelkipásztorságot, annak mennie kell, ahol életet, lelket, vagy csak emberi kapcsolatot lehet menteni. Biztosan még több helyre el kellett volna jutnom, de remélem ahova eljutottam, mint Krisztus méltatlan bár, de hivatalos szolgája, többet tudtam tenni, mint a hivatali követelmény.

– *Milyen helyzetekkel, kihívásokkal szembeült gyülekezeti látogatásai során?*

– A szomszéd kertje mindig zölddebbnek tűnik. E népi megfigyelésen alapuló bölcsesség napjaink református gyülekezeteiben is megfigyelhető. Természetesen nincsenek teljesen egyforma gyülekezetek, nincsenek telje-

HETEDIK KÜRTSZÓ

A feltétel

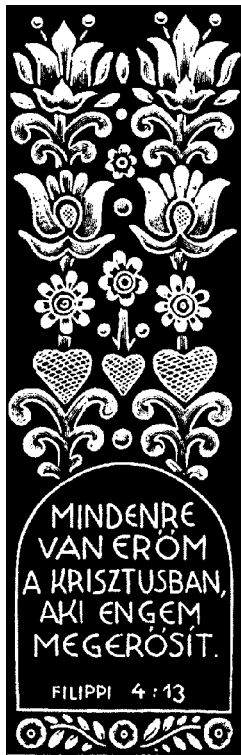
– *Jak 4,13-18* –

A tervezés mindennapi életünk lényeges tartozéka. A terv az a keret, amely biztosítja életünk rendjét, megóv az esetlegességek útvesztőitől és a kijelölt cél felé vezet. Terv nélkül bizonytalan a járásunk, hasonlóká leszünk a part nélküli vízfolyáshoz, amely eliszaposodik és mocsárrá válik. Ilyenkor, az új év kezdetén különösen időszerű ez a kérdés. Nem indulhatunk a jövő felé úgy, hogy ne tervezzünk a magunk és családjaink életében, munkahelyünkön, elvégzendő feladataink teljesítése során. Az egészséges életöszön is azt diktálja, hogy ésszerűen, bizakodva induljunk tovább az új esztendőben.

A tervezés és meghatározott, célirányos tervek elkészítése azonban önmagában nem elég. Erre utal az apostol, amikor elénk állítja a megbízott, vállalkozó kedvű, tetterre kész embert, akit úz a becsvágy, fűt a teljesítmény öröme, a nyereség, a hozam gyönyöre, akinek messzemenő tervei vannak otthonától távol, egy idegen vidéken és környezetben. Ez a vállalkozási kedv nem baj és nincs benne bűn. Am hiányzik belőle az alapvetés, amely a kivitelezés és a megvalósulás bizonyosságát szavatolja. Ennek a vállalkozásnak sikerét az apostoli bizonygató feltételhez köti. Kettős ez a feltétel, amely először is önmagunkra irányítja figyelmünket, ugyanakkor Isten felé fordítja tekintetünket.

Tervezéseink alkalmával önismeretre van szükségünk, arra a felismerésre, amelyre az Ige utal. Tudnunk kell a legbiztonságosabb és a legboldogabb helyzeteinkben is, hogy életünk csak pára, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik. Örök figyelmeztetés ez: múlandók vagyunk, az enyészettörvényét nem lehet megváltoztatni. Ez a felismerés azonban nem akar letörni, passzivitásba kényszeríteni, csak figyelmeztetni. Erőnk teljében, lehetőségeink között mindent meg kell tennünk, ami a feladatunk egymás javára, öröme, de számoljunk mindig azzal, hogy esendő és véges emberek vagyunk. Ki tudja, megérik-e azt, amit ma eltervezünk? Megragadhatjuk-e mindazt, amit az ismeretlen holnap tartogat számunkra?

A másik feltétel Isten akaratának alávetni terveinket. A világegyetem a teremtés óta az Ő akaratától függ, minden eleve elhatározott terve szerint történik. Ne hagyjuk ki terveztéseinkből Istent! Vegyük észre múlandóságunkat és boldog örvendezéssel, nagy hálá-

Radványi Károly grafikája

FABIÁN TIBOR

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

ESZENYEINÉ SZÉLES MÁRIA

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

Nemzeti imádságunk évszázadai /7. – Kálvincsillag: az egység jele /7.

„És monda nekik: Kövessetek engem, és azt mívelem, hogy embereket halásszatok. Azok pedig azonnal otthagytván a hálókát, követték őt.” Mt 4,19-20

Egy művészetet kedvelő ember azért utazott Koppenhágába, hogy az ottani Mária-templomban saját szemével láthassa Thorwaldsen híres Krisztus-szobrát. A szobor előtt állva úgy érezte, csalódott. Meg is jegyezte kísérőinek, hogy nem hatott rá a mű. Ennek nem a szobor, hanem te vagy az oka – válaszolták neki. A lelkeddel kell szemlélni Krisztust – mondták neki. Gőgös ember előtt Jézus nem mutatja meg nagyságát és isteni titkát, csak az alázasoknak. Csak, aki lelkében megalázkodik, csak az vegye kezébe a Bibliát, csak alázattal érdemes hallgatni a prédikációt, csak alázattal lehet meghallani az örök életre vezető üzenetet. Most is, csak lelket megalázva érdemes az ige üzenetét elolvasnod.

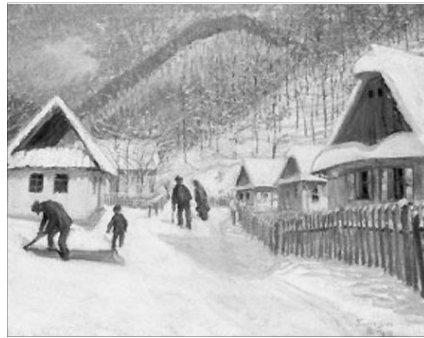
Ő mondta: Jöjjetek utánam. Ott kezdődik az ember, ahol tisztelet van és lelkesedés. Az nem ember, barbár, akinek nincsenek mély érzései. Az barbár, aki az erdőbe csak azért megy, hogy fát, tűzifát lopjon, nem érzi az erdőben az áhítatot, Isten teremtő munkáját nem akarja észrevenni. Barbár, aki a tengerre is csak azért megy, hogy utazhasson, de nem érez megrendülést, csodálatot a végtelenség partján. Barbár, aki a csillagokra föl sem néz, az imádás ismeretlen előtte... Ne engedjük, hogy barbárrá változtasson minket a világi, a sok küzdelem, ne engedjük, hogy életünk szétfolyjék, mint a kiöntött víz. Jézus arra hívott minket, hogy őt kövessük, reá hasonlítsunk, Őt szeressük.

A LÉLEK CSENDJE

Mit tenne most Jézus?

Megbántottak? Mielőtt szitkozódnál, kérdezd: Mit tenne most Jézus? Ha váratlanul kellemetlenség ér, mielőtt elkeserednél, kérdezd meg: Mit tenne most Jézus? Tűrjek vagy lázadjak? Családi bajok között őrlődve: Mit tenne most Jézus? Krisztus példát hagyott nektek, hogy nyomdokaiba lépjétek. Ágaskodik a gőg? Ott van Krisztus alázata. A kapzsiság kísért? Ott van Krisztus igénytelensége. A harag háborog benned? Ott van Krisztus szelidsége. Szívtelenség kerülget, nézd Krisztus szeretetét.

Az igevers szerint az Úr azt mondta: emberek halászaivá teszek titeket. A mennyországba tehát nem lehet egyedül menni, valaki mást is kell vinni. Mindenkire, de különösen a szülőkre vonatkozik ez. Ők szó szerint fogják gyermeküket és vezetik. De hová? Sétálni, rokonokat látogatni,

Kádár Géza (1878–1952): Nagybánya télen, 1912

cukorkát venni... Jézushoz vezetik? Legtöbb esetben a családban dől el az emberi sors. Ha megkérdezném, miért tódulnak az emberek Jézushoz, azt kell válaszolnom, mert tiszta jelleme és vonzó egyénisége volt. A szülők is akkor tudják Krisztushoz vezetni gyermekeiket, ha igaz életet élnek és egyéniségük vonzó. Az ember csak akkor képes hatni szavaival, ha mögöttük jó példa áll. A szó papírpénz, a példa aranyfedezet.

Te talán mindennap imádkozol, de összeférhetetlen vagy. Eljársz a templomba, de piszkálódó vagy. Erre azt mondhatják: Ha ez a keresztyénség, akkor ez nekem nem kell. Először nekünk kell átalakulnunk, hogy másokat át tudjunk alakítani. Akinek taszító az egyénisége, az Krisztustól is eltaszítja a lelkeket. Aki éli hitét, szeretettel éli meg életét, az emberhalász, az Krisztus hálójába fogja bele az emberi szíveket, életeteket. A hitelesen élő szülők, a hiteles példával elől járók nem kell sokat magyarázzák, hogy mit mi célból, hogyan tesznek, mert életük beszél, életük vonzza a többiekét. Jézus Krisztus arra hívott el, hogy ne csak eljuttassuk szerepét, hanem éljük Őt, igazságban, alázatban, szeretetben.

Add Istenem, hogy éljem a Krisztust és másokat is életemmel Hozzá irányítsak, lehessenek irányt adó tábla az üdvösség felé, szemben a kárhosszal. Formálj emberhalásszá. Ámen.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Szabálysértés és bírság

A 19. század utolsó két évtizedében rendkívül sokat fejlődött technikailag a világ. Ennek eredménye volt Otto 1875-ben kifejlesztett első négyütemű belső égésű gázmotorja, majd Daimler benzinmotorja, majd 1886-ban Benz háromkerékű gépkocsija, később a német Diesel olaj üzemű motorja. Minden az emberi mobilitás érdekében született. Ám mindez csakhamar a közúti forgalom rendjének meghatározásához vezetett. Szabálygyűjteményt alkottak, hogy az egyre nagyobbodó forgalom környezeti ártalmait, veszélyességét mérsékelni tudják. A forgalomban szereplőknek ma is nagyon komoly szabályokat és rendeleteket kell betartaniuk ahhoz, hogy annak résztvevői legyenek. Hiszen, aki megszegi a szabályt büntetésben részesül, ez pedig hosszabb távú következményekkel jár.

Ugyanígy történik ez az úrvacsoravétel esetében is. Bár mindenkinek engedélyezett, ingyen van, mégis a vele való éleést szabályok határozzák meg. Aki ezeknek nem

tesz eleget, nemcsak önmagát károsítja, de büntetésre is számíthat. A *Heidelbergi Káté 81. kérdése* így hangzik: Kik járulhatnak az Úr asztalához? Felelet: Azok, akik bűneik miatt valóban bánkódnak, mindazonáltal bíznak abban, hogy bűneik meg vannak bocsátva, és a mégis fennálló emberi gyarlóságot Krisztus szenvedése és halála elfedezi, egyszersmind buzgón törekednek is, hogy hitüket erősítsék és életüket megjobbítsák. A meg nem térők és a képmutatók pedig itéletet esznek és isznak önmaguknak.

Három feltétel jelöl meg a felelet a Szentírás alapján. Az első az egyéni bűneink felismerése és megbánása (erre nyújt lehetőséget az úrvacsoravétel előtt tartott bűnbánati hét), továbbá, hogy bízzunk abban, hogy a bűneink Jézus Krisztusért meg vannak bocsátva, végül: törekedjünk arra, hogy hitünket erősítsük és bűneinken elgondolkozzunk és azokat kitiltsuk életünkéből.

Istent nem lehet becsapni, előtte nem lehet színházat játszani: mindent tud ró-lunk! Ha beismerjük előtte a bűnünket, bo-

csánatot és segítséget kérünk tőle, üdvösségünkre vehetjük az úrvacsorát, ellenkező esetben csak vesztünkre tesszük.

Még van egy fontos kérdés itt: Bocsáthatók-e az Úr asztalához azok is, kik tudományukkal és életükkel azt bizonyítják, hogy hitetlenek és istentelenek? (*Heidelbergi Káté 82. kérdés*) Nem: mert ez Isten szövetségét sértene meg, és az ő haragját felgerjesztené az egész gyülekezetre. Éppen ezért a keresztyén egyház kötelessége, hogy a Krisztus és az apostolok rendelése szerint, a kulcsok hatalmával, az ilyeneket kizárja, amíg életüket meg nem jobbitják. A felelet egyértelmű: nem! Nem, azoknak, akik káromkodnak, tagadják Isten létét, megvetik a krisztusi tanításokat, a gyülekezetet a Megváltó ellen úsítják. A Káté azt mondja: az ilyeneket ki kell zárni az úrvacsora közösségéből!

Nem meglepő, hisz ittás vezetés, súlyos testi kárt okozó baleset, ismétlődő közúti szabálysértés, mind-mind a vezetői engedély bevonásához vezet, azaz a közúti forgalomból való eltiltáshoz. Ugyanígy mindez az úrvacsoravétel szabályaiban is: a be nem tartásuk eltiltást eredményezhet.

ORBÁN LEVENTE

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET MAGYARGOROSZLÓN

Isten háza – a változás helye

Október 16-án hálás szívek gyülekeztek a megújult templom harangjának hívogató hangjára. Hálaadó istentiszteletre került sor a gyülekezetben, hiszen rövid idő alatt a gyülekezet temploma nemcsak kívülről, hanem belülről is megszépült, új arculatot kapott. 2009-ben a templom tetőszerkezetét cserélték ki, a templom tornyának felújítása mellett a falak is restaurálásra kerültek. A következő évben már új munkálatokat tervezett a gyülekezet elkötelezett presbitériuma, a templom belsejének felújítását. 2011-re kész is lett, megvalósult az elképzelés: új padozatot, padlózatot, új burkolatot kapott a templom belső és külső tere, és az udvar is megszépült. Volt tehát miért hálát adni Istennek.

Az istentiszteleten megtisztelte a gyülekezetet minden meghívott, akik valamilyen módon, akár anyagiakban, akár lelkiükben támogatták a gyülekezet munkáját. Eljöttek a regensdorfi és a lovasberényi testvérgyülekezet képviselői. Megtisztelték a megyei RMDSZ képviselői, a helyi tanács tagjai, a környező gyülekezet képviselői, illetve lelkeszei. Sok dicsérő és kedves szó elhangzott a vendégek részéről, de az igazi, lényeges üzenet Isten ígéje maradt, melyet **Hajdú**

Szabolcs-Koppány lelkipásztor tomácsolt az ApCsel 3,1-10 alapján.

Hít és bátorság jellemezte a tanítványokat, Pétert és Jánost, amikor a templomba indultak a Szentlélek kitöltése után. Az Ékes kapuban egy kolduló lélek várt segítségre. Nagy volt a kontraszt az Ékes kapu és a nyomorult ember között; Péter nem ad mást neki csak amiye van: Jézus nevében a gyógyulást.

Nem szabad az „ékes” templom, csak egy szép felújított templom maradjon, ahonnan üres lélekkel tér haza a beteg ember; nem szabad csak a külsőségekre fektetni a hangsúlyt, mert akkor az egyháznak elvesződik az igazi értéke, küldetése; nem szabad a változatlan helye legyen, hanem a sírás, az öröm, az örömrjutás, a gyógyulás és a csodák helye kell legyen. A munka tehát nem fejeződött be, és nem fejeződhet be, mert Isten házából nem mehet haza betegen egy „koldus” beteg lélek sem.

Sándor András helyi lelkipásztor a gyülekezetben való munkálatokat Ábrahám életével vonta párhuzamba. Ábrahám hittel és bizalommal követte Isten parancsát, és érezte sokszor, hogy az Úr ha kell, akár embereket használ fel eszközként, hogy meg-

Megújult a goroszlói templom

oldja a nehéznek látszó helyzeteket. Isten kezében hasznos lenni, annyit jelent, hogy nem hiábavaló az életünk.

Ábrahám oltárt épített, hálát adott Istennek. A gyülekezet templomának felújítása is Isten dicsőségére történt, és egyedül Őt illeti érte dicséret és hála.

Adja az Úr Isten, hogy az ékes, szép felújított templom gyülekezete lelkiükben is épüljön és gazdagodjon Isten dicsőségére: „Mert ha az Úr nem épít, hiába fáradoznak az építők”.

FUTÓ ANGÉLA

Százéves a végvári református iskola

Ünnepi istentisztelet és negyedévi lelkesértekezlet alkalmából és keretében emlékezett meg a végvári magyar közösség a református egyház által épített iskolaépület felavatásának 100. évfordulójáról. Ennek során a templomkertben leleplezték az iskola jubileuma alkalmára állított emlékoszlopot, Ungor Csaba végvári születésű szobrászművész alkotását.

A végváriakkal együtt ünnepeltek az egyházmegyei lelkesértekezlet résztvevői, valamint a Temes megyei magyar tanítók és óvónők. Az ünnepi istentiszteleten **Fazakas Csaba** esperes hirdetett ígét, aki a jubileum kapcsán feltette a kérdést: vajon legitim-e ez az ünnepség, hiszen közsismert, hogy a református egyház által száz éve épített öttantermes iskolaépület ma már nem az egyházközség tulajdona, mert pár évvel ezelőtt igen jelentős összegért eladta az államnak. „A bunyaszekszárdiak – mondotta az esperes – minden évben megemlékeznek nem létező falujukról, amelynek helyén ma emlékmű, harangláb és kopjafák emlékeztetik az elszármazottakat szülőfalujukra. Végváron nem csak hogy áll az iskola, de van gyülekezet, vannak gyermekek, tehát még mindig érvényesek Reményik Sándor szavai: 'ne hagyjátok a Templomot, a Templomot s az Iskolát!'

A végvári iskolai jubileum jó alkalom volt arra, hogy a Romániai Magyar Peda-

Az emlékoszlop szimbolikus eleme a több évtizedig szolgált iskolacsengő

gógus Szövetség nevében **Halász Ferenc** helyettes főtanfelügyelő átadja az Ezüstgyopár-díjakat **Horváth Terézia** nyugalmazott zombolyai tanítónőnek, aki több mint négyévtizedes pedagógusi pályafutása során azon munkálkodott, hogy minél több kisiskolással szerettesse meg a magyar nyelvet, és post mortem **Okoveczky Csilla** temesvári tanítónőnek, aki 2010 áprilisában bekövetkezett haláláig példamutató módon szolgálta a magyar nyelvű oktatás ügyét.

Az ünnepi megemlékezés a templomkertben folytatódott, ahol **Bódis Ferenc** végvári lelkipásztor idézte fel a Zöld Mihály végvári lelkipásztorsága idején felépített felekezeti iskolaépület százéves történetét.

Az 1911-ben 70 000 koronáért építtetett felekezeti iskolát 1948-ban államosították, majd 2004-ben a tulajdonjogát visszaadták a református egyháznak. Az egyház végül úgy döntött, hogy megváltik a százéves iskola tulajdonjogától, ennek árán a gyülekezet felújította a templomát és felépítette a Zöld Mihály nevét viselő közösségi házat.

A jubileumi emlékünnepe **Ungor Csaba** szobrászművész alkotásának leleplezésével folytatódott. A művész elmondta: az emlékoszlop szimbolikus eleme a végvári felekezeti iskola több évtizedig szolgált iskolacsengője, amely a temesvári Novotny műhelyben készült, és a művész ily módon szeretné megmenteni az utókor számára. Az emlékoszlopot két iskolás növendék – **Borok Emilia** és **Cohán Elvira** – leplezte le, akik száz évvel ezelőtti viseletben és korabeli frizurával végezték a rájuk bízott, életük egyik szép emlékét jelentő feladatot.

Az emlékoszlop leleplezése után **Pástean Erika** tanítónő a százéves iskolában bemutatta azt a múzeális tárgyakat tartalmazó kiállítást, amelyeket a végvári falumúzeum számára gyűjtöttek össze, és amelyek a kisiskolások körében nagy érdeklődést váltottak ki: palatáblát, kalamárist, régi értesítőket, ábécés és olvasókönyveket, régi iskolai viseleteket és iskolatáskát. A padlásokról összegyűjtött régi tárgyakat a végvári hagyományörzők mentették meg a pusztulástól.

MAKAY BOTOND

Megemlékezés Bajnai Csaba lelkipásztor koporsójánál

Gyászoló család, kedves szolgatársak, emlékező gyülekezet!

A Kolozsvári Teológia 1983-ban végzett 30 hallgatója, az azóta eltelt 28 esztendő során három alkalommal állt – többségünk igaz, csak lélekben – volt évfolyamtárs koporsója mellett. A Bajnai Csabáé a sorban immáron a negyedik.

Vele kapcsolatosan mindannyiunknak vannak emlékei. A szeretett hitvesnek éppen úgy, mint a két fiúgyermekének, emlékei a leánytestvérének és családjának, és emlékei a Szatmár-németi-, a pettyéni-, a palfalvai-, a dobrácsapáti-, s a legfrissebb emlékei pedig az avasúvjvárosi gyülekezetnek, mely gyülekezetekben Isten Igéjét hirdette „alkalmatos, alkalmatlan időben” (2Tim 4,2), hogy szolgálatát teljesen betöltse.

A magam, vele kapcsolatos emlékei közül csupán egyet elevenítek fel, mely nagyon is földhöz ragadt, de talán annál emberibb: látom, amint heti rendszerességgel hozza-viszi apró ládikáját, mint postai küldeményt. Azt gondoltam, szerető édesanyja mossa, vasalja ropogósra ingeit, fehérneműit, s postai úton küldi. Később tudtam meg, hogy nem az édesanya volt, a drága lélek teste már a föld alatt pihent, lelke égi tájakra költözött, még mielőtt nagyon szeretett Csaba fia a Teológiára felvételt nyert volna. A gondoskodó anyai nagyanyja volt az, aki kedves unokájának ruháit küldte mosva, vasalva.

A Teológia elvégzése után széjjel szelédünk a szélrózsa minden irányába: Nagybányától-Nagyváradon és Kolozsváron át – egészen Bukarestig, s még azon is túl, a Fekete tenger partjáiig, Konstancáig. Két társunk Magyarországon, egy másik Ausztriában, megint egy másik Felvidéken, ill. az Egyesült Államokban, Floridában van. Még azok is, akik szülőföldünkön maradtunk – miként Bajnai Csaba is – eddigi pályánk során több gyülekezetben szolgáltuk/szolgáljuk Megváltó Krisztusunkat és Anyaszentegyházunk népét.

„A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr” – mondja Pál az 1Kor 12,5-ben. Sokszor talált gyönyörűséget Bajnai Csaba lelkipásztor testvérem a szolgálatban, de ugyanakkor érezte annak rá nehezítő terheit is, melyek némelykor túl súlyosak voltak ahhoz, hogy elhordozza. Ő sokszor volt gyenge, de mindig erős volt a mellette álló Úr, aki felkarolta. Sokszor volt mellette a mindenkori gyülekezete is, Pál apostol intésének eleget téve: „Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét” (Gal 6,2).

Nem találkoztunk felszentelésünk óta. Legtöbbünkkel azóta nem találkozott. Pedig sokszor hiányoltuk az évfolyamtársi találkozóinkról, lelkészértekezleteinkről. S most

már bizonyosan nem fogunk találkozni. Lehetetlenné teszi ezt a betegsége nyomán bekövetkezett váratlan halála, mely utolsó perceiben is munkában találta.

Tudom, egy emberéletet nem lehet ennyivel lezárni. A halál sem zárja le sorszerűen a mi életünket. Egyikünkét sem. A hatalmas Megemlékezőnek, Istennek az oltalmában emlékezünk mi is mindarra, amiben megáldotta és megőrizte az Úr Bajnai Csaba lelkipásztorát és szerető családját. Múlандó voltunkban ezért kell az örökkévalóság Urába kapaszkodnunk. Jézus Krisztus az örökkévalóságból jött közénk, és jön ma is – ez a mi Adventünk –, hogy megváltson. Nyitva áll előttünk az út az Atyához. Ebből fakad a vigasztalás igazi ereje. Igaz, ma még csak tükör által, homályosan látunk, de tudjuk, hogy Krisztus legyőzte a halált, s a nyitott síron keresztül utunk nyílik az örökkévalóság felé. Hisszük, hogy kedves évfolyamtársunk ezt a bizonyosságot nem csak prédikálta, hanem ő maga is a hitnek ezen az útján távozott az élők sorából.

Kedves Csaba, a mennyei Atya osztályfőnöki órát tart. Te már színe előtt állsz, s csak idő kérdése, hogy mi is jelen legyünk. Jelentsd, hogy készülünk, megyünk, csak még elvégezzük ránk váró dolgainkat, mellyel megbízott. Nyugodj békében! A viszontlátásra!

FARKAS ANTAL

évfolyamtárs, Nagyvárad-velencei lelkipásztor

(Elhangzott december 3-án az avasúvjvárosi templomban, a lelkipásztor temetésén.)

NEGRUNÉ RUHA ERZSÉBET

Még hallani

*még hallani a zöld suhogást
a titkot mely lebben, mint árny
melyben suhannak az asszonyok
és megremeznek a fák*

*a mindenség siet valahová
ahová epedő időt hordunk
hanva a városra zúdul*

*egy kirakat szemé rámvetül
s a poros közöny
csak remegő szívem fest
üveg falára nyíló szegfűt*

*még hallani a suhogást
még érezni a darvak dalát
ablak résből egy hegedűt
valaki sikolyát*

*még hallani
még sejtteni valamit*

szívemben Isten mosolyog

Megrendülten, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a Nagybányai Református Egyházmegyébe bekebelezett avasúvjvárosi gyülekezet lelkipásztor

BAJNAI CSABA

53 éves korában, tragikus

hirtelenséggel elhunyt.

Temetési szertartásán ft. Csúry István püspök hirdette a feltámadás evangéliumát.

Isten vigasztaló Szent Lelke gyógyítsa a bánatos családot.

Egymást terhét hordozzátok...

Magam, s a Nagybányai Egyházmegye lelkipásztori közössége nevében a Gal 6,2-vel („Egymást terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.”) kívánok vigasztalódást, Isten akaratában való megnyugvást a gyászoló családnak, s a földi pásztor nélkül maradt nyájnak, az avasúvjvárosi gyülekezetnek.

Miért épp ezzel az Igével? – kérdezhetné valaki. Azért, mert ismerve a család helyzetét, az elmúlt néhány napban is szükség volt az összefogásra, de a neheze ezután következik.

1989-ben, Nagy Imre mártír miniszterelnök újratemetésekor valaki találóan jegyezte meg: „mi, magyarok nagyon szépen tudunk temetni”. Ez így is van rendjén, de sok esetben a temetés után következnek az embert próbáló idők. Azok az idők, amikor az „egymás terhe hordozásának” krisztusi parancsa tetteket követel szolgatársaktól, a gyülekezettől, melyben sokszor egy-egy lelkipásztor jelképesen szólva nem kiég, hanem „elég”. Mert bármennyire tűnjék úgy a kívülállóknak, hogy „könnyű a papnak”, bizony sok belső vívódásra, álmatlan éjszakára, a magánélet feladására van szükség ahhoz, hogy szolgálatunk után valaki elmondhassa Reményik Sándor örökbecsű sorait:

*„Általad lett a templom menedékem,
És vigasztalásom, és otthonom.*

*Te tetted ezt, – a bús nevelő-évek,
Szakadások, törések, temetések
Csupán a segítségédre siettek.
És látod, látod: ezt ismét Te tetted,
Hogy bennem lassan életté remegnek
A szók: „Kegyelem és békesség nektek”.*

Nos, ezért kérem az avasúvjvárosi gyülekezet támogatását a „teherhordozásra” nézve, de egyben a szolgatársakét is. Mert ugyan ismerjük a bibliai tanítást, hogy a jöcselekedeteknek nincs érdemszerző jellege, de azt is tudjuk „a hit is, ha cselekedetei nincsenek meghalt ő magában”. Hordozzuk hát egymás terhét, a mai naptól kezdve, az özvegyel és gyermekeivel.

VARGA KÁROLY

ERŐ KELL A JOBBÍTÓ...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

sen egyforma támogatók, és nincsenek teljesen egyforma lelkészek, gyülekezeti tagok sem. Gondok és kérdések viszont mindig vannak. Legtöbb esetben az őszinte megbeszélés elegendő. Olykor az is kell, hogy tájékoztatást adjunk sajátos problémákra. Előfordul, hogy egymáshoz közel vannak a segítő és a rászoruló, csak nem tudnak egymásról. Nincsen olyan anyagi kérdés, nincsen olyan torzalkodás, amit ne tudnának megoldani az Istenre néző emberek. Maradandó feszültség ott van, amikor Istenre való figyelés helyett valami más kerül a központba. Ilyenkor érdekek, indulatok keletkeznek, amelyeket nagyon nehéz csillapítani. Megoldást kell keresnünk ilyen helyzetekben is, de azzal a fájdalmas tudattal hozzuk meg döntéseinket, hogy elégedetlenkedők mindig maradnak. A nagy gyülekezetek megüresedett lelkipásztori állásainak betöltése lassan minden esetben nézeteltéréssel jár együtt. Istenre figyelés, a lelkész imádsággal való megkeresése helyett gyülekezeti tagok csoportosulnak, egymást meg nem hallgatják, kívülről beleszólnak az eseményekbe. Fájdalmas számomra, amikor gyülekezeti látogatáskor kiderül, hogy az emberek felismerik a széthúzó erőket, beszélnek is erről, csak erejük nincsen a jobbtó lépés megtételére.

– Sikerül, sikerülhet-e gyógyítani, (meg)oldani a gyülekezeti látogatások rövid ideje alatt a lapangó vagy már felszínen lévő sebeket, gondokat?

– A gyógyulás hosszú folyamat, soha nem történik meg azonnal. Viszont a sebek feltárása, fertőtlenítése jó bevezetés. Általában a gondokkal küzdő gyülekezetek igénylik is a vezetők bevonását. Példákat sorolhatok, amikor hétről hétre küldöttségek jártak hivatalomban. Vannak gyülekezetek, amelyek jobban ismerik immár, mint a szomszédságomban lévőket. Kedves tény, de körültekintésre kényszerít, ha telefonon mondanak el fejleményeket, vagy új eseményekről tájékoztatnak. Soha sem döntöttem úgy, hogy ne hallgattam volna meg a feleken kívül mindenkit, akit utolérhettem. Örömmel tölt el, hogy sokan bizalmukba fogadtak. Boldog vagyok, hogy egyetlen esetben sem lettem méltatlan az őszintén megnyilatkozó testvérek előtt. Orvosolni nehéz helyzeteket úgy is lehet, ha beismerjük, hogy meghalad bennünket a kérdés, de tanácsolhatjuk más lehetőségek igénybevételét.

A testi-lelki-szellemi egészség pillérei

– Melyek azok a konkrét intézkedések, amelyekkel egyházkerületi szinten sikerült előre lépni az idén, és milyen tervek jellemzik az új esztendő?

– Pályázatokat koordinálunk több szinten is. Egyházkerületünk zöld utat adott több elkezdett fejlesztés folytatásához például: Rákóczy-kollégium, Hegyközszentmiklósi gyógyfürdő, Degenfeld-kastély stb. Befejezéshez érkezik a Lorántffy Gimnázium épületének felújítása, folytatódik a Szatmárnémeti Református Gimnázium restaurálása. Az érmindszenti Ady-központ megépítése is küszöbön van. Sződemeteren, Költsey szülőfalujában tervezésre kerül az Isten, áldd meg a magyart-centrum. Tovább keressük az egyházi kórház építésének

Csűrő István püspök a 33. német evangélikus nagygyűlés tavalyi megnyitóján

módozatát. Ezekkel a pályázatokkal kiépítjük a testi-lelki-szellemi egészség pilléreit. Közéleti szempontból is üzenetet intéztünk gyülekezeteink tagjaihoz, amelyben az Erdélyben élő magyarok védelmében felszólítottuk a politikai pártokat, hogy törekedjenek parlamenti képviselőre, ennek megfelelően az európai képviselőre is. Egyházkerületünk nem fog elköteleződni valamelyik párt oldalán, viszont szeretne elkötelezni minden pártot abban az egyházban, amely minden tagot összetartó Krisztus-test. Ha húsz éve „megkereszteltük” a politikát, itt az ideje, hogy a „konfirmációra” is sor kerüljön!

– Modern világunkban egyre több kétséget, féltelmet és szorongást tapasztalunk. Költős László dunamelléki főjegyző a történelmi egyház szétroppanásáról beszél, hozzátéve: ez nem jelenti azt, hogy az Ige igazsága megdőlt volna. Vagyis Isten válaszai a 21. század kérdéseire, egyéni és közösségi kríziseire is ott vannak az Ő Igéjében. Keressük a válaszokat?

– Ha a történelmi egyház fogalma alatt azt értjük, hogy minden keresztvíz alá tartott ember, és keresztényen szülők meg nem keresztelt gyermekeinek közössége, akkor igaz az állítás. Az ilyen „történelmi egyházat” egy soha komolyan nem vett ha-

gyomány definiálja. Ál-egyház ez, és soha nem kapta meg a megtartás ígérését. Istennek azonban van egy láthatatlan teste, amely a Krisztus test, amelyhez sokan nem tartoznak, akik bár fenn hangoztatják odatartozásukat, és sokan odatartoznak, akikről kevesen tudják, hogy közülük van Isten gyermekeihez. Éppen úgy van ez, hogy sok önmagát nemzetben gondolkodónak valló nagyon távol van a nemzetépítéstől, és sokan vannak, akik nagy szavak nélkül is gazdagítják a magyar nemzetet. Isten látja és megőrzi az egyházat, el egészen az

üdvösségig. Sőt, felkészíti az Ő népét. Az ötezer ember megvendéglésének története erről is szól. A csoda nemcsak annyi, hogy jut elegendő két halból és öt kenyérből, hanem a hevenyészett tömegeből úrvacsorázó sokaság lett. Ez is az egyház része, mely el is vesztetett volna, ha nem kerül közel Jézus Krisztushoz. Ha ilyen felismerések jutnak el a mai gyülekezetekhez, a mai lelkipásztorok prédikációján át, akkor nincs mitől tartanunk.

– Több alkalommal szoltunk már a gyülekezet közösségét nem kereső, úgynevezett népszámlálási reformátusokról. Ez a Partiumban mintegy százezer embert jelent. Az egyház mit üzen azoknak, akik reformátusnak tartják magukat, de további lépésekre – egyelőre – nem szánták el magukat?

– Lehet soha komolyan nem vett hagyományok keretei között élni, sőt bámész tömegben aránylag elviselhetően megenni. Viszont, boldog és értelmes életet elképzelni sem lehet Krisztus testén kívül, és nem lehet úrvacsorázó közösség nélkül sem. Az egyház mindenki előtt nyitva tartja az ajtaját, engedelmesen hív bárkit, de senkit sem fog magához kényszeríteni. Ebből is felismerhető az engedelmes, Krisztus által igazolt egyház.

Jubileumi konferencia Aradon

2001 márciusában, kerületi szinten az első között alakult meg a Presbiter Szövetség Arad megyei szervezete. Az azóta eltelt időszakban, az egyházmegyei vezetőség támogatásával igyekeztünk minden évben megrendezni a megyei presbiteri találkozót, konferenciát, azokban a gyülekezetekben, akik felvállalták a házigazda szerepét. Így megfordultunk az angyalkúti, arad-mosóczi, feketegyarmati, ágyai, arad-gáji, arad-belvárosi és a kisperegi gyülekezetekben, van ahol többször is.

Így érkezünk el a tizedik találkozónkhoz, amit az arad-belvárosi presbitérium segítségével, valamint a megyei lelkészértekezlettel közösen szerveztünk 2011. november 5-én. A sikeres konferenciát jelzi hogy a megye 20 gyülekezete közül 18 képviseltette magát, és szinte a teljes lelkészi kar.

Határmenti megyeként, az évek során sikerült jó kapcsolatot kiépíteni a szomszédos Békés megyei presbiter szövetséggel, ezt a kapcsolatot megpecsételtük 2008-ban, egy jól működő együttműködési szerződés-

A presbiteri szövetségeket követően a két egyházmegye is együttműködési szerződést írt alá

sel. Szorgalmasan látogatjuk egymás rendezvényeit, többször előadókat is szerevve egymásnak. Ezt az együttműködési formát szerettük volna átültetni a két egyházmegye vezetősége beleegyezésével, egyházmegyei kapcsolatba is. Így került sor a konferencián egy, a két egyházmegye vezetősége által aláírt, Arad és Békés közti együttműködési szerződés megkötésére.

A nyitó áhitaton nt. **Sipos Tas Tőhötöm**, a Békési Egyházmegye esperese hirdette Isten igéjét, majd **dr. Molnár Róbert** kübekházi polgármester és **dr. Tóth János** Békés megyei PSZ-elnök, tartottak tartalmas és érdekes előadásokat. A találkozón jelen volt **Farkas Zoltán**, Békés megye közgyűlésének elnöke, aki mint presbiter, felajánlotta segítségét az együttműködésben, valamint **Bognár Levente** aradi alpolgármester, aki szintén támogatásáról biztosította a jelenlevőket. A konferencia közös ebéddel és kötetlen beszélgetéssel ért véget.

Míndezért Istennek adunk hálát, és kérjük továbbra is áldja meg mindannyiunk életét.

VENTER MIKLÓS aradi PSZ-elnök

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS (részlet). A felek rögzítik, hogy jelen együttműködési megállapodás aláírásával együttműködési kötelezettséget vállalnak a Magyar Református Egyház megvalósítására.

Ezen megállapodás kifejezi a felek azon szándékát is, hogy a jövőben együttműködnek a határ két oldalán lakó magyar református hívek, egyházközségek, kistérségi régiók, ill. a két egyházmegye által megrendezendő programokban.

Az együttműködő partnerek megállapodnak abban, hogy könyörgéseikben hordozzák a két egyházmegye gyülekezeteinek sorsát.

Az együttműködő partnerek megállapodnak abban, hogy képviselői alapon egymás rendezvényeit látogatják (lelkészértekezletek, presbiteri értekezletek, csendes- vagy sport napok, stb.), közös rendezvényeket szerveznek, illetve a két egyházmegye lelkészei, cseré- vagy rendkívüli szolgálatokat végezhetnek.

Sport, keresztyén lelkülettel

A Magyar Református Presbiteri Szövetség Tiszántúli területi szervezetének november 11-12. között Berekfürdőn rendezett kétnapos konferenciájára kapott meghívást a Királyhágómelléki Presbiteri Szövetség elnöksége.

Az *egyház és a sport kapcsolata* számunkra kissé bizarr című konferenciára, először kissé értetlenül gondoltunk, majd a program elolvasása után már nagyon kíváncsian vártuk, elnöktársammal együtt, a kezdési időpontot. Az előadók közt ugyanis sok ismert személyiség szerepelt: **dr. Bölcskei Gusztáv**, a MRE Zsinatának lelkészi elnöke, a tiszántúli püspök, **dr. Kiss Rigó László**, a Szeged-Csanádi Római Katolikus Egyházmegye püspöke, **Balczó András** olimpiai és világ-

bajnok öttusázó és több, az élsporttal kapcsolatban álló lelképásztor.

A két nap élvezetes előadásai végül is rávezettek minket a sport és az egyház kapcsolatára, bibliai megalapozottságra, a csapat és a gyülekezet építés hasonlóságaira, a sport keresztyén lelkülettel történő megélésére, és nem utolsósorban, mint lehetőségre a fiataloknak az egyházi életbe való bevonására.

A konferencia végére ismét bebizonyosodott, Isten minden alkalmat fel tud használni terve megvalósítására.

A lehetőségért köszönetet mondunk Istennek, valamint a szervezőknek és a házigazdáknak.

VENTER MIKLÓS PSZ-főtátrkár

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

val tudatosítsuk, hogy hatalmában és szeretetében tart bennünket, hogy semmi nem történhet világunkban az Ő akarata nélkül még az sem, ami akarata ellen (!) történik.

Bátran tervezessünk az év kezdetén! De ne felejtsük el soha múltandóságunkat, azzal a bizonyossággal, hogy életünk ideje Isten kezében van. Akarata pedig mindig jó, mert javunkra válik még a szenvedésben is. Alázatos szívvel mondjuk hát naponként gyermeki imádságunkat: „Legyen meg a Te akarata!”

✿ **HÁLAADÓ ÜNNEP NAGYKÁROLYBAN.** Hálaadás és elismerés. E két kifejezés volt a kulcsszó azon a szép, verőfényes novemberi napon. Ugyanis Isten kegyelméből új imaház, közösségi ház épült többféle szolgáltatással.

Ft. **Csúry István** püspök prédikációjában kihangsúlyozta Isten segedelmét, és az ember akaratának jóra való igyekezetét, annak látható gyümölcsét. Gyermekes és felnőttek szavatai, kórusok szolgálatai tették színesebbé a napot. Három felekezet volt jelen, a református, az evangélikus és az unitárius testvéreink a választott igeversek mellé dicséretüket is hozzátették.

Hálás köszönetünket fejezzük ki nt. **Tukacs József Sándor** lelkipásztorunknak és feleségének **Tukacs Irénke** tiszteletasszonynak, akik egész idő alatt kitartó munkát végeztek, szívükön viselve egyházunk gondjait. Itt is szeretnénk köszönetet mondani **Kovács Jenő** polgármester-főgondnokunknak, aki szintén országrészt vállalt ebből a munkából. Megköszönjük a nagykaroly-belvárosi gyülekezetnek a hozzájárulását, hiszen az anyagi önrész nélkül nem tudtuk volna a felújítást megvalósítani.

Dicsőség Istennek és békeség az embereknek!

FARKAS ROZÁLIA nőszövetségi tag

✿ **EGY VIRÁGSZÁL NEVEKEDIK (ÉZSAIAS).** Felemelő zenei élménynek voltunk részesei a nagybánya-óvárosi református gyülekezetben tartott ünnepi koncert alkalmával, december 4-én. Meghívtunk és előadónk a Szatmári Egyházmegye lelkipásztor kórusa, valamint a szatmári református gimnázium gyermekkórusa volt **Higgyed Gyöngyi** nt. asszony vezényletével, aki a Fil 4,4-5 alapján köszöntötte a gyülekezetet. Példás zenei tudásról és fegyelméről tettek tanúbizonyságot. Műsorukon válogatott, klasszikus zenei művek hangzottak el, úgy kórus feldolgozásban, mint zongora, hegedű és fúvósangszeres kísérettel. A 150. zsoltár gondolataival mondunk köszönetet a szolgálatért, mely szeretetvendégséggel ért véget.

MAKARICZ KATALIN Nagybánya-Óváros

✿ **KÖSZÖNETMONDÁS.** A nagyvárad Arany János Kollégium vezetősége ezúton mond köszönetet a koltó-katalini gyülekezetnek, valamint nt. **Varga Károly** lelkész-esperesnek, szerető gondoskodásuk jeleként a kollégium számára eljuttatott zöldségadományért.

Nemzeti imádságunk évszázadai

Január 22. a Magyar Kultúra Napja. 1822. január 22. szerepel Kölcsey Ferencnek a Himnusz kéziratán, ezért az ünnep dátuma. 1989 óta lépett elő a Magyar Kultúra Napjává Himnuszunk születésnapja. Az akkori ellenzék javasolta, hiszen a polgári ellenzék nemzeti részének szent volt ez az alkotás. Benne látta kicsúcsosodni a magyar kultúra alkotásait. A rendszerváltoztatás illuziójára készülő kormányzó pártnak fontos volt, hogy kedvére tegyen az ellenzék nagyobb részének, különösen, ha az nem veszélyeztette hatalma átmentését. A Himnusz születésnapjának megünneplése nem zavarta köreit. Korábbi ideológiai aggályai már elmúltak. Akkor már nem is volt ideológiai alapon szervezett párt.

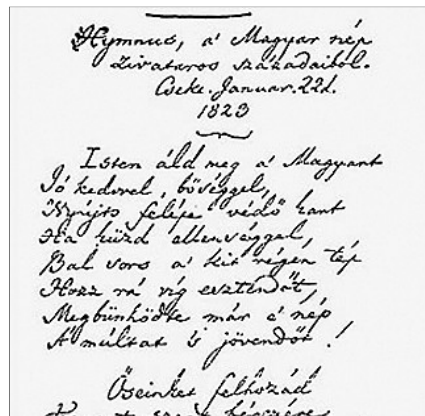
Az ideológia kihullott a párt alól. Megcáfolta az idő. Utópiának bizonyult az egyedül tudományosnak hirdetett világnézet. Egy valláspótlékkal kevesebb lett. Gyors léptekkel tartottak a hatalmon lévőek az általuk amnyit kárhozottak, sőt nálunk megszüntetett kapitalizmus felé. Már nem volt számukra haladó. Nem volt elvetendő az embernek ember általi kizsákmányolása. Nagyon is kívánatos. A magántulajdon ismét szent lett, háromszor szent. Ők akkor már szép csendben, de annál gátlástalanabban vették saját magántulajdonukba a vagyonunkat. A nép vagyont, ahogy addig fennköltén prédikálták. A nemzeti vagyont, ahogy a közgazdaság tanítja.

Reagan és Gorbacsov akkor már eljutott odáig, hogy a Szovjetunió kiengedi a „népi demokratikus” országokat uralmi köréből. Németország egyesülhet újra. Országunk urai tudták, hogy magukra hagyja őket a „nagy testvér”. Az új helyzetben aligha tarthatják meg politikai egyeduralmukat. Gazdaságivá konvertáltak hát hatalmi tőkéjüket. Készültek az ideiglenes háttérbe vonulásra. Még a halálbüntetést is eltörölték. Ezért aztán engedték, hogy kapjon emléknapot a magyar kultúra és az miért ne legyen a Himnusz születésnapján. Hogy a Himnuszban Isten is előfordul, kit érdekelt az már akkor közülük.

1948-49 táján bezeg másként látták a Himnusz helyzetét. A hatalom megragadásának mámorában bevezették a Köztársasági indulót. Az ünnepségeken azt játszotta diszkrétan a zenekar és azt fújta tele torokkal a betanított közönség, hogy „Elnyomás szolgál sors/ Ez volt a rend ezer évig./ Hullt a pór, hullt a gyereke./ Dologtalané volt az ország./ Míg a nép hordta a terheket./ A múltba néző csupa sebet lát.” Ekkor kereste meg Rákosi Illyés Gyulát, hogy írjon új himnuszt, vagy „korszerűsítse” a régit, Kodályt pedig, hogy zenésítse meg. Kodály azonban úgy nyilatkozott, hogy jó a régi úgy, ahogy van. Aztán hamarosan elhallgatott a Köztársasági induló és az ünnepségeken úgy konferálták, hogy „hallgassuk meg a Himnuszt”. Éneklése tilos lett, de nem is lehetett volna, mert áthangszerelték, hogy ne is lehessen a zenekarral együtt énekelni. A Himnusz végső akkordjai helyett belevágott a zenekar a szovjet himnusz dallamába és végig játszotta. Az iskolában oroszul és magyarul megtanították az akkor éppen érvényben volt szovjet himnuszt és ha úgy adódott a kórus „lekesen” elfújta, hogy „szabaddá lett népek örök szövetsége./ A nagy Oroszország műve e frigy...”

A forradalom alatt elfoglalta méltó helyét a Himnusz. Zengett tele torokból. Nem kellett hozzá zenekar sem. A hangján szólt és ha Jerikó falai nem is, de szobrok dőltek, csillagok hullottak le. A szabadságharc leverése után új címet kapott az ország. A heraldikai képtelenségként megfont búzakoszorúba nagy nemzeti színű pajzsot állítottak. A Himnusz is játszódott, most már a szovjet nélkül, de némán kellett hallgatnia a közönségnek. Csak semmi éneklés, mert akkor ki tudja mi lesz.

A rendszerváltozás úgy találta Magyarországot lakosságát, hogy már nem is akarta énekelni a Himnuszt. Beletörődött, hogy azt nem szabad, majd, hogy nem kell, végül minék énekelni, és legvégül, hogy nem is tudja énekelni a Himnuszt. Nemzetközi sporteseményeken az idegen sportolók lelkesen éneklék saját himnuszukat, a magyarok ilyenkor kukán álltak és látszott sokukon, hogy bár csak érne mielőbb véget az a kínos jelenet, amikor nekik nincs mit tenniük. De néma maradt a sportesemények magyar közönsége is, ha szólt a magyar Himnusz. És ez így van ma is. Sok szem üresen mered a semmibe és

A Himnusz eredeti kézírata

sok száj mozog némán – rájga egykedvűen a rágógumit. A szívek még nem szabadultak fel. A Himnusz elnémitása túlságosan jól sikerült. 1989-ben megengedhették az elvtársak a Himnusz születésnapjának és azon a magyar kultúrájának ünneplését, mert meg voltak győződve, hogy a Himnusz kérdését ők elintézték negyven év alatt. Kihalt a dallama és kihalt éneklésének a mersze. Szégyen lett nyitványos éneklése. Visszaszorult a templomokba, mint a vallás.

A magyar kultúra tanítása hasza át az iskolázást, a közvélemény formáló eszközöket! Meg kell ismerni a Himnuszt. Igazi tartalmát, szövegét, legalább első versszakát kívülről, és énekelni is tudni. Mindenekelőtt pedig szeretni, mit szeretni, rajongani érte, hogy átforrósodjék érzelmiünk, amikor felcsendül és boldogok legyünk, hogy énekelhetjük. Hadd halja a világ, hogy magára, s Himnuszára talált a magyar. Benne reményt lát és ígéretet. Csak a széthúzás, az egymásra támadás helyett legyen egymásra találás és akkor a poklok kapui sem fogják megdönteni.

CSOHÁNY JÁNOS

AJÁNLO

Kálvinctsillag – az egység jele

Ezúttal is tartalmas olvasnivalót ígér a Magyar Református Egyház hivatalos lapjának december folyamán megjelent második száma. Az évente egyszer megjelenő, idén 74 oldalas magazin példányszáma a tavalyi kétszeresére: hetvenezerre nőtt. A lap ingyenesen jut el a 2009. május 22-én létrejött egységes Magyar Református Egyház valamennyi gyülekezetébe.

„Kívánjuk, hogy minden kedves Olvasónk számára legyen egységünk jele a Kálvinctsillag, a Magyar Református Egyház lapja, amely az egymást számon tartó, a másikat kereső, a közösséget munkáló és a teljességre jutó szeretet megvalósulásáért született” – írja a lap ismertetőjében Fekete Károly felelős szerkesztő.

A kiadvány szerkesztői ezúttal is arra vállalkoztak, hogy ismertetik a Kárpát-medencei reformátusság elmúlt esztendejének fontosabb eseményeit, aktualitásait és évfordulóit. A tavalyi lapszámban megismert rovatok idén is fellapozhatók. Ezúttal is találnak az olvasók lelki tartalmat (Szószék, Lélektől lélekeg), a református egység elmúlt egy évének ismertetését (Május 22. után), napjainkban helytálló, hétköznapi református „hősök” portréit (Hitsorsosaink), egyházi-társadalmi kitekintést, továbbá cikkeket az oktatásról, az ifjúságról, a reformátori örökségünkről, az egyházzenéről és a határokon átlépő kapcsolatokról, együttműködésről.

Az egység jegyében létrejött kiadvány természetesen sok határon túli témát tartalmaz. A királyhágómelléki cikkek között találjuk Muhari István írását, melyben Méder Árpád életútját ismerteti. Nagy József Barna, Forró László és Tóth Zsigmond a honosítással kapcsolatos élményeikről szólnak, a témával foglalkozó összeállításban. Venter Miklós a presbiteri tisztségről és szolgálatról fogalmazza meg gondolatait. Nagy Árpád a százötven éve született Tisza Istvánra emlékezik. Flóra Gábor pedig a lap Körkérdés rovatában szólal meg.

A Kálvinctsillag magazin a református egyházközösségek terjesztésében jut el az olvasókhoz, de a világhálón (<http://kálvinctsillag.majus22.org>) is fellapozható.

F. T.

✿ **SZÜKSÉGES A MAGYARSÁG PARLAMENTI KÉPVISELETE.** A Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) Igazgatótanácsa december 9-én kelt közleményében „felszólítja a Romániában tevékenykedő magyar politikai pártokat, hogy pártérdekek, pártküzdelmek és egyéb megosztást előidéző akciók féltételével, mindenekelőtt az erdélyi magyarság érdekét tekintve, igyekezzenek minden erőltatba vetni annak érdekében, hogy legyen magyar képviselet a román parlamentben.”

A nyilatkozat arra is rámutat, hogy az egyházkerület „elszomorítóan minősíti a pártcsatározások nyomán kialakult helyzetet, amelyben a romániai magyarok kétharmada tagadhatatlanul elfordult a politikumtól. Nem hallgathatjuk el tapasztalatunkat, hogy ebben a folyamatban a politikai pártok tekintélye és hitele a mélybe zuhant. Az is igaz, hogy a mennyei vezetést nélkülöző egyházi politizálás is megbukott.”

„A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa a politikai pártokhoz mért egyenlő távolság elvét a megvalósítható közelség jegyében gondolja végrehajtani” – olvasható a KRE Igazgatótanácsa közleményében.

✿ **MÜLLER DEZSŐ LELKIPÁSZTOR LEGÚJABB VERSESKÖTETE.** *Fogadj szívedbe* címmel jelent meg Müller Dezső nyugalmazott lelkipásztor legújabb verseskötete, a Királyhágómelléki Egyházkerület kiadásában. A kötetet **Csúry István** püspök ismertette december 9-én Nagyváradon, az Illyés Gyuláról elnevezett református könyvesboltban. A kötet előszavát is jegyző püspök méltatásában rámutatott: Müller Dezső versei olyan lelkigondozói poémák, amelyek válaszokat kínálnak a terhekkel, az élet kérdéseivel szembesülő ember számára.

F. T.

A könyvbemutató helyszínén megvásárolható a kötet

Magyarkéc csapata negyedszer győzött a kerületi szintű bibliaismereti vetélkedőn

✿ **BIBLIAISMERETI VETÉLKEDŐ.** November 19-én ötödik alkalommal került sor a Királyhágómelléki Egyházkerületi Bibliaismereti Vetélkedőre. Ebben az esztendőben a házigazda szerepét Jankafalva töltötte be.

A jó hangulatot, a lelket emelő „muzsikát” a magyarkéci, érszőlősi és margittai fiatalok együttese szolgáltatta, az igei táplálékot pedig **Kánya Zsolt Attila KRISZ**-elnök. **Jakó Sándor Zsigmond**, házigazdaként köszöntötte a tíz településről és kilenc egyházmegyéből érkezett csapatokat: Arad-Mosóc (Arad), Magyarkéc és Érszőlős (Érmellék), Mezőbaj (Bihar), Temesvár-Belváros (Temesvár), Hosszúmező (Nagybánya), Tasnádszarvad (Nagykároly), Mikola (Szatmár), Kraszna (Szilágysomlyó) és Zilah-Fenyves (Zilah).

Maga a vetélkedő három részből állt. Az első két rész a megszokott tesztkérdések megválaszolásából tevődött össze. Szusszanás után következett a különdíjas játék. Itt a csapatok előről kezdhették a pontvadászatot egy különdíjért.

Ebéd után eredményhirdetés következett. A különdíjas játékot **Érszőlős** csapata nyerte, így övek lett a 4 darab Honfoglaló társasjáték. A fő vetélkedőn **Magyarkéc** (Csokmai Hajnalka, Pop Tímea, Oláh Ferenc Krisztián, Zsisku Gabriella) immár negyedszer győzedelmeskedett, második **Érszőlős** (Dolhai Brigitta, Erdei Virág, Veres Bianka, Veszprémi Boglárka) lett, a harmadik helyen **Kraszna** (Nagy Levente, Boldizsár Heidi, Szígyártó Tímea, Dimény Eszter) csapata végzett.

Az i-re a pontot a Pont együttes lendületes koncertje tette fel.

JAKÓ SÁNDOR lelkipásztor, ifjúsági előadó

✿ **BARANGOLÁS A ZENE TITOKZATOS VILÁGÁBAN.** November 20-án ünnepi hangversenynek adott otthont az élesdi református templom, melyen nagyváradi művészek és a helyi Hozsánna kórus lépett fel.

A szép számban megjelent zenekedvelőket **Dénes István Lukács** lelkipásztor kö-

szöntötte, majd átadta a szót **Thurzó Zoltán** zongoraművésznek, aki a zeneszámok előtt röviden ismertette az adott mű sajátosságait. Kórusunkat ez alkalommal **Kajántó Judit** vezette, nyitányként fölhangzott Beethoven Örömdája, így köszöntve zenekedvelő vendégeinket. A hegedűn játszó **Oláh Boglárka** szívet gyönyörködtető dallamokat csalt ki hangszeréből. **Székely István** nagyszerű klarinét tudását is vastappsal jutalmazta a közönség, végül a szoprán **Szabó Annamária** és a mélybariton **Tasnádi Ferenc** kettőse zárta a műsort. A zeneszámokat az este moderátora kísérte zongorán, aki önálló darabokat is megszólaltatott.

A kórustagok külön köszönik az est főszervezőjének, Tóth Erzsébetnek fáradhatatlan, lelkes, közösségépítő, művészetkedvelő munkáját.

KARBUNÁR GYÖRGY, CIAVOINÉ LETAI ANDREA kórustagok

✿ **VÉRVÖLGY ÉS TABDI TESTVÉRGYŰLEKEZETI KAPCSOLATA.** December 1-3. között, advent második hetében a vérvölgyi református egyház ifjainak egy csoportja, Süle Gyula Zsolt lelkipásztor és Tóth Sándor alpolgármester-szervező kíséretében, ma-

Az Országházba is ellátogattak a vérvölgyiek

gyarországi tesvértelepülésükre, Tabdi községbe látogatott. Ez a testvéri kapcsolat 2008 óta, az alpolgármesternek köszönhetően nagyon jól működik. Az 1200 lelket számláló Tabdi község nagy része római katolikus vallású, mégis határokon és felekezeteken átívelő kapcsolatot létesítettek a zömében református felekezetű Vervölgyel.

A vendéglátók nagy szeretettel fogadtak bennünket. Az ifjak szorgalmas készülése után, Süle Erika tiszteletesszónya vezetésével, tartalmas és meghitt műsorral tették még örömtelibbé az adventi várakozás idejét.

Fábián Sándor polgármester jóvoltából látogatást tehetünk az Országházban és megtekinthetjük Budapest nevezetességeit. Mindnyájan feltöltődve, élményekkel tele, és újabb tervekkel térhettünk haza. Köszönet érte a lelkes szervezőknek.